

**VLAAMS-
BRABANT**

Decreet Gemeentewegen

Schrijven inzake rol provinciebestuur Vlaams-Brabant in kader van procedures decreet Gemeentewegen

Goedgekeurd door de deputatie in zitting van 25 maart 2021

U kunt dit document en bijlage (Procedurenota) digitaal terugvinden (en downloaden) op: www.vlaamsbrabant.be/trage-wegen > Decreet Gemeentewegen.
We vullen deze webpagina de komende maanden ook aan met uw 'veelgestelde vragen'.

Provincie Vlaams-Brabant
dienst Mobiliteit – Mobiliteitsadvies
mobiliteitsadvisering@vlaamsbrabant.be

Inhoudstafel

1	<u>VOORWOORD</u>	3
2	<u>INLEIDING</u>	4
3	<u>HET DECREET GEMEENTEWEGEN: DE KRACHTLIJNEN</u>	5
4	<u>PROCEDURENOTA: WIJZIGEN, VERPLAATSEN, OPHEFFEN, TOEVOEGEN VAN GEMEENTEWEGEN</u>	6
5	<u>PROCEDURE AANPASSEN GEMEENTEWEGEN: ENKELE AANDACHTSPUNTEN</u> ..	7
5.1	OPENBAAR ONDERZOEK	7
5.2	MEER- EN MINWAARDE	7
5.3	BEROEPSPROCEDURE	7
5.3.1	WIE KAN EEN BEROEP INDIENEN?.....	8
5.3.2	HOE WORDT EEN BEROEPSCHRIFT INGEDIEND?	8
5.3.3	HOE GAAT HET COLLEGE VERVOLGENS OM MET EEN BEROEPSCHRIFT?.....	9
5.3.4	WANNEER VALT DE BESLISSING OVER HET BEROEP?	9
5.4	ROL VAN DE PROVINCIES BIJ WIJZIGINGEN	9
5.4.1	ADVISERENDE ROL.....	9
5.4.2	WANNEER MOET AAN DE DEPUTATIE EEN ADVIES GEVRAAGD WORDEN?	9
5.4.3	HOE EEN ADVIES BIJ DE PROVINCIE AANVRAGEN?	9
5.5	HET GEMEENTELIJK WEGENREGISTER	10
5.5.1	WELKE VERPLICHTINGEN HEEFT DE GEMEENTE ROND HET REGISTER?	10
5.5.2	WELKE GEGEVENS BEVAT HET REGISTER?	10
5.5.3	WAT MET DE 'OUDE' GEGEVENS (T.E.M. 31 AUGUSTUS 2019)?.....	10
5.6	GEÏNTEGREERDE PROCEDURE BINNEN AANVRAAG OMGEVINGSVERGUNNING, RUP OF VERKAVELINGSAANVRAAG MOGELIJK	11
6	<u>ONDERSTEUNING VOOR LOKALE BESTUREN DOOR PROVINCIE VLAAMS-BRABANT</u>	11
6.1	ATLAS DER BUURTWEGEN / GEMEENTEWEGEN	11
6.2	TRAGE WEGEN BEBORDEN	12
6.3	TRAGE WEGEN IN KAART BRENGEN DOOR ONDERSTEUNING BIJ DE INVENTARISATIE	12
6.4	TRAGE WEGEN INRICHTEN EN MISSING LINKS REALISEREN	13
6.5	ADVISERING NETWERKEN EN BIJ GEBIEDSGERICHTE PROJECTEN	13
7	<u>VRAGEN? NEEM CONTACT OP!</u>	13

1 Voorwoord

Het Vlaams Parlement keurde, in zitting van 3 mei 2019, het **Decreet Gemeentewegen** goed. Dit decreet is sinds 1 september 2019 van kracht.

Dit decreet roept bij lokale besturen, maar ook bij architecten, landmeters, notarissen, eigenaars... **veel vragen** op. Provincie Vlaams-Brabant ontving onder andere vragen over:

- het decreet in zijn algemeenheid;
- de dossiersamenstelling;
- het gemeentewegenregister;
- de handhaving;
- de te volgen procedures;
- de aangepaste provinciale ondersteuning rond trage wegen.

De Provincie Vlaams-Brabant wil lokale besturen, en bij uitbreiding iedereen die het aanbelangt, helpen om het decreet correct te interpreteren en toe te passen. Daarnaast verduidelijken we ook graag voor welke ondersteuning rond trage wegen u bij de provincie terecht kan.

Om u wegwijs te maken in de nieuwe regelgeving, stelden we twee documenten op die u **informatie en verduidelijking** geven bij het decreet Gemeentewegen:

- het document dat u nu leest: het schrijven inzake rol provinciebestuur Vlaams-Brabant in kader van procedures decreet Gemeentewegen
- De bijlage bij dit schrijven (Procedurenota). Deze bijlage gaat uitgebreid in op de nieuwe procedure bij het wijzigen van gemeentewegen.

Beide documenten zijn van nut zijn voor mandatarissen, medewerkers van lokale besturen en andere personen die betrokken zijn bij dossiers rond gemeentewegen.

Het decreet gemeentewegen betekent een **nieuwe manier van werken**, voor u, voor ons. Nieuwe taken, nieuwe verantwoordelijkheden. We hopen dat bijgevoegde documenten u op weg kunnen helpen.

Mocht u vragen hebben, aarzel niet om ons te contacteren via mobiliteitsadvisering@vlaamsbrabant.be. Contactgegevens vindt u ook achteraan dit document.

Namens de deputatie,

Marc COLLIER, provinciegriffier
Jan SPOOREN, provinciegouverneur
Tom DEHAENE, gedeputeerde voor mobiliteit

2 Inleiding

In 2019 heeft het Vlaamse Parlement, tijdens haar zitting van 3 mei, het decreet Gemeentewegen goedgekeurd. Het decreet Gemeentewegen legt het kader vast voor een **geïntegreerde benadering van een uniforme regelgeving voor alle gemeentewegen**.

Dit decreet Gemeentewegen is de opvolger van de wet op de Buurtwegen en werd van kracht op 1 september 2019.

U kunt het decreet raadplegen op: <https://omgeving.vlaanderen.be/decreet-gemeentewegen>

De vroegere regelgeving beschermde de wegen voor niet-gemotoriseerd vervoer (de zogenaamde 'trage wegen') te weinig. Ze werden vaak ingenomen voor privédoeleinden en vervielen wanneer ze lange tijd niet gebruikt werden als buurt- of voetweg.

De gemeenten hadden te weinig slagkracht om daar iets aan te doen of om een beleid uit te tekenen voor het niet-gemotoriseerd vervoer (of 'zachte mobiliteit') op hun grondgebied.

Met het nieuwe decreet Gemeentewegen komt hier verandering in: de gemeenten krijgen **bevoegdheden** die hen in staat stellen een veilig, fijnmazig netwerk van gemeentewegen uit te bouwen.

In dit schrijven gaan we wat dieper in op het decreet Gemeentewegen: welke zijn de belangrijkste uitgangspunten, wat omvat de nieuwe procedure om gemeentewegen aan te passen, wat is de nieuwe rol van de provincie, en wat met het gemeentewegenregister.

3 Het decreet Gemeentewegen: de krachtlijnen

Het decreet van 3 mei 2019 over de gemeentewegen trad in werking op 1 september 2019 en veroorzaakt een aantal ingrijpende wijzigingen aan het wegenrecht.

Een beknopt overzicht van de belangrijkste krachtlijnen van het decreet:

1. Het decreet **harmoniseert** de regelgeving rond de gemeentewegen.

Alle gemeentewegen – inclusief de buurt- en voetwegen opgenomen in de Atlas der Buurtwegen – krijgen hetzelfde statuut, dezelfde procedures voor aanleg, wijziging, verplaatsing en opheffing én dezelfde mogelijkheden voor handhaving.

Het decreet bepaalt één juridisch statuut voor alle wegen in beheer van de gemeenten. Dit moet de procedures en handhaving vereenvoudigen.

Het onderscheid tussen gewone gemeentewegen en buurtwegen verdwijnt dus.

De regelgeving voor gemeentewegen, opgenomen in de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen en in het Rooilijnendecreet van 2009, werd vanaf 1 september meegenomen in het nieuwe decreet Gemeentewegen. Concreet betekent dit dat de wet van 10 april 1841 werd opgeheven en dat het Rooilijnendecreet van 2009 niet langer van toepassing is op gemeentewegen.

2. Gemeenten krijgen **volledige beslissingsbevoegdheid** over de gemeentewegen.

De gemeenteraad krijgt de exclusieve bevoegdheid om te beslissen over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen.

De beslissingsbevoegdheid van de provincie over buurtwegen verdwijnt. Aan de deputatie wordt enkel een adviserende rol in de procedure toegewezen.

3. De besluitvorming over gemeentewegen wordt gekoppeld aan de besluitvorming over **ruimtelijke uitvoeringsplannen en omgevingsvergunningaanvragen**.

Indien nodig zal het besluit over het ruimtelijk uitvoeringsplan of de omgevingsvergunning ook beslissen over de gemeentewegen.

4. Het decreet Gemeentewegen vormt de basis om een **fijnmazig netwerk van trage wegen** uit te bouwen en dit zowel op recreatief als op functioneel vlak.

Wegen wijzigen, verplaatsen of opheffen moet de uitzondering zijn en altijd kaderen in het algemeen belang. Gemeenten stellen een beleidsplan en concrete actieplannen op om het (trage)wegenbeleid vorm te geven.

5. Niet-gebruik (**verjaring**) is geen afdwingbare reden meer voor afschaffing van een weg

Vóór het nieuwe decreet konden buurt- en voetwegen verjaren wanneer ze 30 jaar niet gebruikt werden. Die verjaring kon met afdoende bewijs voor de rechtbank afgedwongen worden. Die verjaring verdwijnt.

Het decreet Gemeentewegen stelt uitdrukkelijk dat gemeentewegen enkel opgeheven kunnen worden door een beslissing van de gemeenteraad en niet langer door niet-gebruik. Zo beslist de gemeenteraad voortaan dus over elke afschaffing van een gemeenteweg.

6. De gemeenten zijn verplicht een **gemeentelijk wegenregister** op te stellen en actueel te houden.

In dat register moeten alle administratieve en gerechtelijke beslissingen over (rooilijnen van) gemeentewegen verzameld worden. Alle ooit genomen beslissingen, onder andere vanaf 1841 bij de wet op de Buurtwegen, moeten in dit register opgenomen worden.

7. Het decreet Gemeentewegen creëert kansen voor een strengere en duidelijkere **handhaving** door het gemeentebestuur.

Het college van burgemeester en schepenen kan een last tot herstel opleggen aan een overtreder. In bepaalde gevallen kan het college ook overgaan tot bestuursdwang en dus de nodige herstelwerken uitvoeren op kosten van de overtreder.

Gemeenten kunnen een reglement opmaken over de toegang, het gebruik en het beheer van de gemeentewegen. Gemeenten kunnen overtreders opleggen de vorige situatie te herstellen of ze kunnen zelf de herstelling uitvoeren op kosten van de overtreder. Om de overtreder aan te sporen de bevolen herstelmaatregelen uit te voeren, kunnen gemeenten een bestuurlijke dwangsom opleggen.

Die bestuurlijke maatregelen zijn onderworpen aan het bestuurlijk toezicht zoals omschreven in het decreet Lokaal Bestuur van 22 december 2017.

Het decreet Gemeentewegen omschrijft ook een aantal duidelijke verbodsbepalingen rond de wijzigingen, het gebruik en de toegang van gemeentewegen, die verder kunnen worden uitgewerkt in een gemeentelijke uitvoeringsreglementering. De gemeente kan een gemeentelijke administratieve sanctie (GAS) opleggen aan wie die niet respecteert.

4 Procedurenota: wijzigen, verplaatsen, opheffen, toevoegen van gemeentewegen

Om wie met het decreet moet werken goed op weg te helpen, heeft Provincie Vlaams-Brabant het decreet Gemeentewegen herschreven in een procedurenota.

Deze procedurenota vormt een leidraad voor de lokale besturen om bestaande gemeentewegen te wijzigen, te verplaatsen of op te heffen. Het is eveneens de leidraad om nieuwe gemeentewegen aan te leggen. Deze nota moet als bijlage bij dit schrijven gezien worden.

Bekijk of download de Procedurenota hier:
www.vlaamsbrabant.be/trage-wegen > Decreet Gemeentewegen.

5 Procedure aanpassen gemeentewegen: enkele aandachtspunten

Voor de volledige procedure verwijzen we u naar de Procedurenota (zie hierboven, punt 4). Hieronder vindt u kort samengevat enkele belangrijke elementen uit het Decreet om de procedure rond wijzigingen van gemeentewegen correct te begrijpen en aan te vatten.

5.1 Openbaar onderzoek

Het decreet Gemeentewegen bepaalt dat de **opmaak van gemeentelijke rooilijnplannen en de opheffing van gemeentewegen** onderworpen is aan een openbaar onderzoek.

In het kader van dit openbaar onderzoek worden minstens volgende **instanties geïnformeerd**:

- Alle eigenaars van onroerende goederen die gevat zijn door het plan en de omwonenden van het betrokken wegdeel.
- De aanpalende gemeenten als de weg paalt aan de gemeentegrens en deel uitmaakt van een gemeentegrensoverschrijdende verbinding.
- De beheerders van aansluitende openbare wegen.
- Maatschappijen van openbaar vervoer.
- Het provinciebestuur (deputatie) en de aanpalende provincie als de weg paalt aan de provinciegrens en deel uitmaakt van een provinciegrensoverschrijdende verbinding.
- Het departement Mobiliteit en Openbare Werken (Vlaanderen).

5.2 Meer- en minwaarde

Het decreet Gemeentewegen geeft in hoofdstuk 3 - afdeling 5 bijzondere aandacht aan de bepalingen over de meer- en minwaarde.

De aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg geeft aanleiding tot een **waardevermindering of waardevermeerdering** van de gronden waarop de gemeenteweg gesitueerd is.

De waardevermindering of de waardevermeerdering wordt vastgesteld door een landmeter-**expert**, aangesteld door de gemeente. Bij betwisting door de eigenaar wordt de waardevermindering of de waardevermeerdering vastgesteld door een college dat bestaat uit de landmeter-expert die de gemeente heeft aangesteld en een landmeter-expert die de eigenaar aanstelt.

De waardevermeerdering wordt geacht nihil te zijn

- als de gemeenteweg in de feiten verdwenen is, omdat infrastructuur door of in opdracht van de overheid zijn aangelegd;
- omdat de gemeenteweg werd bebouwd op kracht van een rechtsgeldige, niet-ervallen vergunning die werd verleend vóór 1 september 2019.

Dit artikel doet geen afbreuk aan de mogelijkheid voor vergunningverlenende overheden tot het opleggen van de **last tot gratis overdracht** van in een vergunningsaanvraag vermelde openbare wegen en aanhorigheden en van de gronden waarop die worden of zullen worden aangelegd, vermeld in artikel 75, derde lid, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

5.3 Beroepsprocedure

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse overheid voorziet in een beroepsprocedure tegen een gemeentelijk rooilijnplan of tegen de opheffing van een gemeenteweg.

Het beroep **schorst de uitvoering** van de bestreden beslissing tot de dag volgend op de dag van de beslissing in beroep.

Het bestreden gemeenteraadsbesluit kan alleen vernietigd worden bij:

- een strijdigheid met het decreet Gemeentewegen;
- een strijdigheid met het eventuele gemeentelijk beleids- en/of afwegingskader;
- de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

5.3.1 Wie kan een beroep indienen?

Enkel volgende **belanghebbenden** kunnen een beroep indienen:

- Elke **natuurlijke persoon en/of rechtspersoon**, elke vereniging, organisatie of groep met rechtspersoonlijkheid die (vermoedelijk) gevolgen ondervindt van of belanghebbende is bij de beslissing tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan of de opheffing van de gemeenteweg.
- Het **college van burgemeester en schepenen** van de aangrenzende gemeenten op voorwaarde dat het nieuwe, gewijzigde, verplaatste of op te heffen wegdeel paalt aan de gemeentegrens en deel uitmaakt van een gemeentegrensoverschrijdende verbinding, en mits de betreffende gemeente in het kader van het openbaar onderzoek tijdig een advies heeft uitgebracht of ten onrechte niet om advies werd verzocht.
- De **deputatie** en/of de leidend ambtenaar van het Vlaams Gewest (departement MOW) of, bij zijn afwezigheid, zijn gemachtigde. Zij kunnen beroep aantekenen op voorwaarde dat zij tijdig advies hebben uitgebracht of ten onrechte niet om advies werden verzocht.

5.3.2 Hoe wordt een beroepschrift ingediend?

Het beroepschrift wordt, via een **beveiligde zending**, aan het departement Mobiliteit en Openbare Werken van de Vlaamse overheid verzonden binnen een termijn van 30 kalenderdagen na de dag van de betekening van de beslissing van de gemeenteraad.

Correspondentieadres:

Departement Mobiliteit en Openbare Werken - Stafdienst
Koning Albert II-laan 20 bus 2
1000 Brussel

Wanneer men als natuurlijke persoon of als rechtspersoon, als vereniging, organisatie of groep een beroepschrift indient, dienen volgende **documenten** bij de beveiligde zending toegevoegd te worden:

- het bewijs van betaling van de dossiervergoeding: alvorens men een beroepschrift indient, dient de indiener een dossiervergoeding van 100 euro te betalen op rekeningnummer BE28 3751 1109 7920 met als mededeling 'Beroep decreet Gemeentewegen'.
- als de indiener een natuurlijk persoon is, zijn rijksregisternummer, of indien de indiener een rechtspersoon is, zijn btw-nummer.

De beroepsindiener dient gelijktijdig een **afschrift van zijn beroepschrift**, via een beveiligde zending, over te maken aan het college van burgemeester en schepenen van de betreffende gemeente en aan het betreffende departement Mobiliteit en Openbare Werken.

5.3.3 Hoe gaat het College vervolgens om met een beroepschrift?

Het college van burgemeester en schepenen moet het volledig dossier, of een eensluidend verklaard afschrift, onmiddellijk na ontvangst van de kennisgeving van het beroep overmaken aan het departement Mobiliteit en Openbare Werken via het mailadres:

gemeentewegendecreet@vlaanderen.be.

5.3.4 Wanneer valt de beslissing over het beroep?

Het departement Mobiliteit en Openbare Werken streeft ernaar om binnen een termijn van 90 kalenderdagen volgend op de dag van ontvangst van het beroepschrift een beslissing over het beroep te nemen.

Het departement brengt de indiener van het beroepschrift, de bevoegde overheid en de betreffende gemeente onmiddellijk op de hoogte van de beslissing.

5.4 Rol van de provincies bij wijzigingen

5.4.1 Adviserende rol

Door de invoering van het decreet Gemeentewegen wordt de rol van de provincies in het (trage) wegenbeleid grondig gewijzigd. De deputatie heeft niet langer een beslissende functie, maar krijgt een adviserende rol toegewezen.

5.4.2 Wanneer moet aan de deputatie een advies gevraagd worden?

De deputatie dient om advies gevraagd te worden bij:

- de opmaak en invulling van beleidsplannen;
- aanpassingen (wijzigingen, verplaatsingen, afschaffingen, ...) aan gemeentewegen.

De provincies en het departement Mobiliteit en Openbare Werken kunnen enkel advies geven rond de overeenstemming van het ontwerp van grafisch plan tot opheffing van een gemeenteweg of van het ontwerp van gemeentelijk rooilijnplan, met de basisdoelstellingen en -principes uit het decreet Gemeentewegen.

Wordt er binnen een termijn van 30 kalenderdagen geen advies verleend, dan mag aan de adviesvereiste worden voorbijgegaan.

5.4.3 Hoe een advies bij de provincie aanvragen?

Adviesaanvragen dienen ingediend te worden bij:

- De provincie Vlaams-Brabant via het e-mailadres: mobiliteitsadvisering@vlaamsbrabant.be
- Het departement Mobiliteit en Openbare Werken via het aanvraagformulier.

Bij een adviesvraag moeten een aantal documenten worden toegevoegd. Een overzicht van welke documenten en stukken dit zijn, vindt u in de procedurenota (zie [punt 4](#)).

Al deze stukken moeten elektronisch overgemaakt worden aan de provincie Vlaams-Brabant via het e-mailadres Mobiliteitsadvisering@vlaamsbrabant.be en dit voor de aanvang van het openbaar onderzoek.

De provincie behoudt zich het recht voor om wel of niet een advies uit te brengen.

5.5 Het gemeentelijk wegenregister

5.5.1 Welke verplichtingen heeft de gemeente rond het register?

Het decreet Gemeentewegen heeft tot gevolg dat de gemeente verplicht is om een gemeentelijk wegenregister op te maken.

Elke gemeente is verplicht om:

- Een gemeentelijk wegenregister op te maken.
- Het gemeentelijk wegenregister actueel te houden.
- Het gemeentelijk wegenregister voor het publiek raadpleegbaar te maken in het gemeentehuis en op de website van de gemeente.

5.5.2 Welke gegevens bevat het register?

Het decreet Gemeentewegen stelt dat het gemeentelijk wegenregister een gegevensbestand is, voor het grondgebied van de gemeente, waarin ten minste de volgende gegevens zijn opgenomen:

- Alle administratieve én gerechtelijke beslissingen over de huidige en toekomstige **rooilijnen** en rooilijnplannen voor gemeentewegen.
- Administratieve en gerechtelijke beslissingen over de **aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van gemeentewegen**, met inbegrip van de algemene rooilijnplannen, de rooilijnplannen en de plannen voor de begrenzing van de buurtwegen in de zin van de wet van 10 april 1841 op de Buurtwegen.

5.5.3 Wat met de 'oude' gegevens (t.e.m. 31 augustus 2019)?

De provincie Vlaams-Brabant zorgde tot de inwerkingtreding van het decreet voor het bijhouden en digitale ontsluiten van de buurtwegen. Dit gebeurde via het **Geoloket** Atlas van de Buurtwegen.

In het digitale Geoloket werden alle **besluiten** over de Atlas der Buurtwegen verzameld. De provincie Vlaams-Brabant werkt de digitale Atlas der Buurtwegen volledig af tot en met 31 augustus 2019. Alle besluiten die nog volgens de **wet op de Buurtwegen** werden genomen, zullen er dus in opgenomen worden.

In de loop van 2021 ontvangt elke Vlaams-Brabantse gemeente haar update van de informatie in het Geoloket. Nadien contacteren we het lokaal bestuur als er nog iets verandert in uw gemeente. Het Geoloket blijft voorlopig online staan en is up-to-date tot 31 augustus 2019. Gemeentebesturen zullen ook in het provinciaal **archief** opzoeken kunnen doen naar de beschikbare rooilijnplannen voor hun gemeente.

Raadpleeg het Geoloket Atlas der Buurtwegen, inclusief alle wijzigingsdossiers via:
<https://geo.vlaamsbrabant.be/atlasbuurtwegen/>

5.6 Geïntegreerde procedure binnen aanvraag omgevingsvergunning, RUP of verkavelingsaanvraag mogelijk

Er bestaat ook **een geïntegreerde procedure** binnen de aanvraag van een omgevingsvergunning of binnen de opmaak van een RUP of verkaveling. De besluitvorming over gemeentewegen wordt gekoppeld aan de besluitvorming over ruimtelijke uitvoeringsplannen en omgevingsvergunningsaanvragen. Indien nodig zal het besluit over het ruimtelijk uitvoeringsplan of de omgevingsvergunning ook beslissen over de gemeentewegen.

Meer informatie over deze geïntegreerde procedure is er op website van het departement Ruimtelijke Ordening van de Vlaamse overheid:
https://www.omgevingsloketvlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/v20190827_DGW_Uitgebreide%20communicatie%20RO.pdf

6 Ondersteuning voor lokale besturen door provincie Vlaams-Brabant

Het decreet Gemeentewegen bouwt de taken van de provincies sterkt af. Provincie Vlaams-Brabant wil en zal echter blijven inzetten op trage wegen. Het belang van de trage wegen voor de lokale bevolking is immers groot: kleine doorsteken naar de school, de winkel, kenversterkingen... zijn belangrijke schakels om duurzame verplaatsingen aan te moedigen. Veel korte verplaatsingen gebeuren nu nog met de auto. Er is nog een enorm potentieel voor meer fiets- en stapverplaatsingen.

De provincie Vlaams-Brabant blijft de gemeenten ondersteunen¹ bij het plannen en inrichten van trage verbindingen. Dat doen we op verschillende manieren, die hierna toegelicht worden.

6.1 Atlas der buurtwegen / Gemeentewegen

Het decreet Gemeentewegen stelt dat de provinciebesturen enkel een adviserende rol krijgen en niet langer een beslissende. De provinciebesturen krijgen de mogelijkheid om advies te geven tijdens het openbaar onderzoek.

Bijgevolg kan en zal de provincie niet langer dezelfde ondersteuning of begeleiding bieden aan de lokale besturen als voorheen het geval was in het kader van de procedure in de Atlas der Buurtwegen.

De provincie Vlaams-Brabant blijft advies geven en begeleiding aanbieden in verband met de **interpretatie van de vroegere Atlas der Buurtwegen**.

De dienstverlening van de provincie Vlaams-Brabant zal vraaggestuurd zijn. Lokale besturen kunnen bij ons terecht met alle vragen over het trage wegenbeleid. Deze zal wel op termijn afgebouwd worden aangezien iedereen terecht kan bij het informatiepunt van het departement Mobiliteit en Openbare Werken.

¹ Op 28 november 2019 heeft de deputatie haar goedkeuring verleend aan het 'provinciaal beleidsplan trage wegen 2020-2025'

Volgens het decreet Gemeentewegen moeten de gemeenten hun beslissingen rond gemeentewegen in hun gemeentewegenregister integreren. Richtlijnen vanuit de Vlaamse overheid ontbreken momenteel nog. Vanuit de provincie Vlaams-Brabant zijn we vragende partij dat hier zo snel mogelijk werk van wordt gemaakt. We benutten elke kans om hier meer informatie rond te verkrijgen en die te verspreiden onder de lokale besturen.

6.2 Trage wegen beborden

Provincie Vlaams-Brabant ondersteunt gemeenten om hun patrimonium aan trage wegen bekend te maken bij zachte weggebruikers. Gemeenten kunnen bij de Provincie, één keer per jaar, een aanvraag indienen om herkenbare, **gele naambordjes** aan te kopen.

De vele bordjes, langsheen trage wegen, zorgen voor een grotere zichtbaarheid op het terrein. Dit stimuleert het gebruik van de trage wegen. De naambordjes zijn een **krachtig communicatie- en promotiemiddel**: 'Dit is een openbare trage weg en u kan en mag hem gebruiken'.

Meer dan de helft van de Vlaams-Brabantse gemeenten hebben ondertussen deze bordjes geplaatst langs een deel van hun huidige gemeentewegen, opgenomen in de Atlas der Buurt- en Voetwegen. Nieuw is dat alle gemeenten, ongeacht of zij een tragewegenplan hebben of niet, een aanvraag kunnen indienen. Alle (hoofdzakelijk) **niet-verharde trage wegen** kunnen binnen dit project bebord worden. Ook trage wegen die niet in de Atlas der Buurtwegen werden opgenomen komen vanaf nu in aanmerking.

De provincie Vlaams-Brabant laat de gele naambordjes met zwart opschrift alsook de palen waarop deze bevestigd worden op eigen kosten maken. Op de bordjes komt het logo van de provincie Vlaams-Brabant. De aan de bebordingsactie deelnemende gemeenten plaatsen de palen met de bordjes en onderhouden ze. De provincie Vlaams-Brabant controleert, steekproefsgewijs, de plaatsing. De gemeenten kunnen kiezen of zij het logo van de gemeente, de gemeentewegnummer of de naam wensen op de borden.

6.3 Trage wegen in kaart brengen door ondersteuning bij de inventarisatie

De provincie Vlaams-Brabant moedigt lokale besturen aan om een beleidskader rond trage wegen uit te werken. Inventarisatie vormt daarin de eerste stap.

Sinds 2010 begeleidt de provincie Vlaams-Brabant gemeenten hierbij. Gaandeweg is daaruit een **methodiek**, met bijbehorend instrumentarium, gegroeid met in 2019 de uitrol van een inventarisatie-app.

De inventarisatie bevat de toegankelijke trage wegen (waar geen gemotoriseerd verkeer op gewenst is) en de in de Atlas der Buurtwegen opgenomen trage wegen. Ook de trage wegen die op het ogenblik van de inventarisatie niet toegankelijk zijn, worden geïnventariseerd.

Vaak gebeurt de inventarisatie door vrijwilligers. Dit werkt vlot en zorgt voor een draagvlak bij de burger. De vrijwilligers kunnen gebruik maken van de provinciale methodiek, of via andere bovengemeentelijke instanties gebeuren.

Wanneer een gemeente via de provinciale aanpak start, worden de geïnventariseerde gegevens aan het einde van het project in de **databank** van de provincie Vlaams-Brabant gecentraliseerd. Zo worden ze zichtbaar worden op het geoloket van de trage wegen:

<http://geo.vlaamsbrabant.be/tragewegen>.

De gemeente zorgt voor:

- het digitaliseren van de kaart;
- de organisatie van de overlegmomenten met de vrijwilligers.

De provincie levert:

- de basislagen voor de kaartopmaak en de nodige uitleg voor het basis GIS-systeem (Quantum-GIS); de provincie promoot het gebruik van de provinciale GIS-laag die compatibel is met het Wegenregister;
- de presentatie voor de vrijwilligers over de inhoud van de inventarisatie en de uitleg over de inventarisatie-app.

De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt de gemeenten niet langer met personeelsinzet gedurende het volledige proces van de opmaak van een tragewegenplan. We zetten de gemeenten wel op gang met de instrumenten die de provincie hiervoor ter beschikking heeft. Het **draaiboek** en de GIS-lagen blijven wel beschikbaar op het internet zodat Vlaams-Brabantse steden en gemeenten hier nog steeds werk van kunnen maken.

Meer informatie over inventarisatie vindt u via www.vlaamsbrabant.be/tragewegen > Tragewegenplan.

6.4 Trage wegen inrichten en missing links realiseren

Het provinciebestuur legt haar focus op de inrichting van trage wegen en meer specifiek op trage wegen die ook fungeren als schoolroutes. Deze routes worden ook bijkomend vaak gebruikt door andere doelgroepen en dragen zo bij tot de kernversterking van de dorpskern.

De mogelijke subsidies van de provincie Vlaams-Brabant voor trage wegen zijn te raadplegen via de website <https://www.vlaamsbrabant.be/nl/premies-en-subsidies/infrastructurale-ingrepen-voor-stappers-en-trappers-op-prioritaire-schoolroutes>.

6.5 Advisering netwerken en bij gebiedsgerichte projecten

Verschillende provinciale netwerken (o.a. voor wandelaars, fietsers, ruiters) lopen zoveel mogelijk langs trage wegen. Voor de uitbouw van deze netwerken blijft de provincie ondersteuning leveren. Hetzelfde geldt ook voor projecten die passen binnen gebiedsgerichte werking e.d.

7 Vragen? Neem contact op!

Het decreet Gemeentewegen betekent een nieuwe manier van werken. Nieuwe taken. Nieuwe verantwoordelijkheden. Voor ons allen zal dit wenen zijn.

Provincie Vlaams-Brabant kijkt uit naar een verderzetting van de fijne manier van samenwerken met de lokale besturen. We blijven de lokale besturen graag ondersteunen.

Vragen? Stel je vragen bij voorkeur via mobiliteitsadvisering@vlaamsbrabant.be. Op sommige vragen kan u een uitgebreider antwoord verwachten dan voorheen, bij andere vragen zullen we u doorverwijzen naar de bevoegde instantie.

Dienst Mobiliteit – cel Mobiliteitsadvisering
Provincieplein 1
3010 Leuven
Tel. 016 26 75 44
mobiliteitsadvisering@vlaamsbrabant.be